

נוסח משולב

של חוק האנטומיה והפתולוגיה, תשי"ג-1953
כפי שתוקן בחוק לתיקון חוק האנטומיה והפתולוגיה (תיקון),
התשמ"א-1980.

	1. בחוק זה –	
	"בית ספר לרפואה" פירושו – אוניברסיטה או בית-ספר לרפואה בישראל שהוכרו על פי פקודת המתעסקים ברפואה 1947.	
	"הסכמה" – הסכמה שניתנה מרצון חפשי ומתוך דעה צלולה בטופס שנקבע בתקנות; "בן-משפחה" – בן-זוג, ילד, הורה, אח, אחות.	תיקון
ביתור גויות	2. גויותיו של אדם שהסכים בכתב כי תשמש למטרות מדעיות, – מותר לבתרה בבית ספר לרפואה לצרכי לימוד ומחקר.	תיקון
חובות הודעה ומסירה	3. מי שכרשותו גוייה כאמור בסעיף 2, יודיע על כך לבית-הספר לרפואה וימסרנה לו לפי דרישתו, תוך הזמן ובדרך שנקבעו בתקנות; אך אין הוראה זאת חלה על מי שהגוייה נמסרה לו לשם קבורה בלבד.	
אי-תחולת הוראות פקודת בריאות העם	4. הוראות הסעיפים 8 (2) ו-22(6) (א) של פקודת בריאות העם, 1940, לא יחולו על גויה כאמור בסעיף 2 ובמקומם יבואו הוראות שייקבעו בתקנות.	
קבורה	5. (א) לא יאוחר משנה מהיום שבו נתקבלה הגויה בבית הספר לרפואה יובאו הגויה וחלקיה המכותרים לקבורה לפי דיני העדה הדתית שעמה נמנה המת ובית הספר לרפואה ישא בכל הוצאות הקבורה. (ב) מותר לבית הספר לרפואה לשמור על הגויה או על חלקים ממנה, אם הסכים לכך הנפטר בכתב, או אם הרשאי לדרוש אותה לפי התקנות לא התנגד לכך תוך הזמן ובדרך שנקבעו בתקנות.	
ניתוחי אנטומיה ופתולוגיה	6. (א) מותר לרופא לנתח גוייה לשם קביעת סיבת המוות או כדי להשתמש בחלק ממנה לריפוי של אדם, אם נקבע בתעודה שנחתמה על ידי שלושה רופאים שהוסמכו לכך בהתאם לתקנות, כי הניתוח משמש לאחת המטרות האמורות.	

<p>תיקון 6. (ב) (1) לא תנותח גוויה לפני תום חמש שעות לאחר מתן הודעה על הפטירה לאחד מבני המשפחה; ימי שבת ומועדי ישראל, ולגבי בן משפחה שאינו יהודי – שבתה וימי חגייה של עדתו, לא יבואו במנין חמש השעות האמורות.</p> <p>(2) על אף האמור בפסקה (1), אם היה הניתוח דרוש כדי להשתמש בחלק מהגוויה לריפוי של אדם, תימסר על כך הודעה לאחד מבני המשפחה בזמן סביר לפני עשיית הניתוח.</p>	<p>תיקון התשמ"א</p>
<p>(ג) (1) נתגלה צורך להשתמש בחלק מגוויה להציל חייו של פלוני, יבוא במקום הזמן האמור בסעיף קטן (ב) – הזמן שעד המועד המאוחר ביותר שבו אפשר להוציא את החלק מהגוויה לשם שימוש כאמור; לא ניתן למסור הודעה לפי סעיף קטן (ב) תוך המועד האמור, מחמת חוסר אפשרות לאתר בן-משפחה, מותר הניתוח לפי סעיף קטן זה ובלבד שנעשה נסיון סביר למסור את ההודעה.</p> <p>(2) בלי לפגוע בכלליות האמור בפסקה (1), שמוש בקרנית של נפטר להשתלה באדם פלוני להצילו מעיוורון, שימוש למניעת ליקוי בראייה או בשמיעה, שימוש בכליה של נפטר, ושימוש ברקמות עור של נפטר להשתלה להציל את חייו של אדם פלוני הם שימושים בחלקי גוויה להצלת חיים.</p>	<p>תיקון התשמ"א</p>
<p>א6. (א) השאיר הנפטר בני משפחה, לא תנותח גוויתו לפי סעיף 6 – למעט ניתוח בנפיכות כאמור בסעיף 6(ג) – אלא אם נתקיימו גם שתי אלה:</p> <p>(1) הסכים לכך בן זוגו של הנפטר, ובהעדר בן זוג – ילדיו ובהעדר ילדים – הוריו, ובהעדר הורים – אחיו או אחותו.</p> <p>(2) לא התנגד לכך בכתב בן משפחה שבאותה דרגת קרבה של מי שהסכים כאמור, או בן משפחה שבדרגת קרבה שלאחריו בנסיבות המקרה בהתאם לסדר דרגות הקרבה שבפסקה (1).</p>	<p>תיקון התשמ"א</p>
<p>(ב) התנגד אדם בחייו בכתב שגוויתו תנותח, הרי על אף האמור בסעיף 6 ועל אף כל הסכמה של בן משפחה לפי סעיף קטן (א) – לא יבוצע הניתוח.</p> <p>(ג) הסכים אדם שגוויתו תנותח, מותר לנתח על אף כל התנגדות של בן משפחה.</p>	

<p>(ד) בנסיבות כאמור בסעיף 6(ג) מותר לנתח את הגוויה זולת אם התנגד האדם בחייו בכתב שגוויתו תנותח, או אם התנגד לכך בכתב בן זוגו, אחד מילדיו או אחד מהוריו.</p> <p>(ה) לא השאיר אדם בני משפחה, לא תנותח גוויתו אלא אם הסכים לכך בחיים.</p>	
<p>(ו) הוראות סעיף זה באות להוסיף על האמור בסעיף 6.</p>	תיקון החשמ"א
<p>ב. הוצאת יילוד מגופה של נפטרת כדי לאפשר לו חיים, לא יראו בה ניתוח לענין חוק זה.</p>	הצלת עובר
<p>ג. בעת מלחמה או בעת פיגוע המוני או בעת תאונה או אסון שגרם למספר רב של נפגעים לא יחולו הוראות סעיף 6א.</p>	אי תחולה במקרים מיוחדים
<p>7. (א) המוסר גוויה לבית ספר לרפואה שלא נתמלאו לגביה הוראות סעיף 2, המכתר גוויה שלא ברשות בית ספר לרפואה או המנתח גוויה שלא לפי הוראות סעיפים 6 או 6א דינו — מאסר שלוש שנים או קנס 1500 לירות או שני העונשים כאחד.</p>	עונשין
<p>(ב) העובר על הוראות סעיף 3 או סעיף 5(א), דינו — מאסר שנה אחת או קנס 500 לירות או שני העונשים כאחד.</p>	
<p>8. שר הבריאות ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרכות תקנות בדבר מתן הודעה על המוות.</p>	ביצוע ותקנות
<p>9. חוק זה לא יפגע בהוראות חוק חקירת סיבות מוות, התשי"ח—1958. אולם שופט חוקר כאמור באותו חוק לא יצווה על ניתוח גוויה אלא אם ראה שיש יסוד סביר לחשש שהמוות נגרם בעבירה או ברשלנות או בהזנחה, ולאחר שניתנה לאחד מבני המשפחה הודעה על כוונתו לצוות כאמור; התייצב אחד מבני המשפחה או אדם או גוף בעל ענין בהליך כאמור, תינתן לו הזדמנות להשמיע את דבריו.</p>	שמירת דינים תיקון החשמ"א
<p>10. על אף האמור בחוק זה, אם היתה סכנה מוחשית ומיידית לבריאות הציבור והתעורר צורך דחוף ומיוחד בניתוח גוייה כדי למנוע סכנה כזאת, מותר לנתח; שר הבריאות יתקין באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, תקנות לגבי סכנה כאמור.</p>	ניתוחים במקרים מיוחדים